

28è Premi

Protagonista Jove

Guia de lectura a càrrec de Júlia Baena

Fitxa

Autor/a: Georgina Dalmau

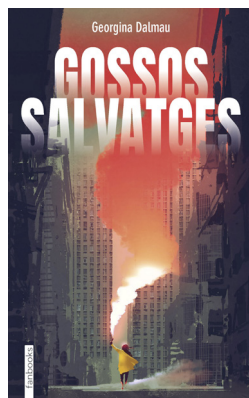
Lloc d'edició: Barcelona

Editorial: Fanbooks

ISBN: 9788418327964

Premis:

- Seleccionat com un dels millors llibres d'autoria catalana de 2022 per l'IBBYcat i l'OEPLI

Resum

Som en un futur distòpic: el món ha quedat devastat i subsistir és un repte diari, ja que trobar aliments és prou difícil, però encara ho és més evitar les nombroses bandes de criminals que estan disposades a totes les maldats imaginables per assegurar-se el territori i els pocs recursos disponibles. En aquest entorn inhòspit, la jove Duna i els seus amics viuen amb por i s'enfronten diàriament a una realitat perillosa que no els posa les coses fàcils. La Duna va perdre la família, però tot canvia quan troba el seu germà bessó, a qui donava per mort. Ara bé, no serà fàcil rescatar-lo de la perillosa banda que el va segrestar: fins on podem arribar per sobreviure i salvar qui estímem?

Autor

Georgina Dalmau (Sant Andreu de Llavaneres, 1983) és llicenciada en Sociologia, Investigació de Mercat i Postgraduada en Investigació Social, i actualment treballa en la seva pròpia empresa, dedicada al màrqueting digital. Entre d'altres coses, també dona classes en diferents universitats, on imparteix diferents assignatures, sempre vinculades al món de la comunicació. La seva passió per la naturalesa, les aventures i les ciències socials l'han portat a escriure *Gossos salvatges*, la seva primera novel·la (Fanbooks).

Alguns elements interessants de l'obra

La veu narrativa

La novel·la està narrada en primera persona del present iniciada per la Duna, però a partir del capítol 7 es van alternant dues veus: a la veu de la Duna s'incorpora la d'en Roc, que acaba d'aparèixer per sorpresa a la trama. A banda del contingut (l'autora procura incloure referències a altres personatges i el gènere de la persona que parla per situar ràpidament el lector), hi ha un tret diferencial en les veus narratives de la Duna i en Roc que també ajuda molt: el vocabulari i el registre. En Roc utilitza un registre més informal i fa servir més paraulotes i argot, que encaixen en l'entorn on ha crescut.

Inici de capítol de la Duna:

«Ja fa dos dies que em vaig retrobar amb en Roc i no me'l trec del cap. Necessito parlar amb ell, demanar-li el diari, que m'expliqui què va passar aquell dia i per què hi havia una tercera tomba al costat dels pares» (p. 59).

Inici de capítol d'en Roc:

«Recordo quan jugàvem, ens empenyàvem, i recordo la mama esbrancant-nos a tots dos. Sempre era així. La mama... que està morta. I la Duna... que també ho està... ho estava. Estic segur que era ella, tan iguals. La donava per morta i enterrada, al costat de la tomba dels pares. Ell que va dir que els havien enterrat tots tres junts i durant anys he anat a visitar les seves tombes.

Hòstia puta! No pot ser. Si ella és viva... Buf! Això canvia moltes coses. Tinc moltes preguntes, massa. Necessito parlar amb ella i han marxat tots tres darrere seu; espero que no l'enxampin. El malparit d'en Max ha vist que l'he deixat escapar» (p. 41).

Per cert, si us hi fixeu, hi ha un capítol que no encaixa en aquest esquema: al 21, cap al final de la novel·la i com a moment de clímax, es van alternant les dues veus narratives en el mateix capítol!

Els personatges

L'autora deixa anar des del principi de la novel·la pistes sobre el passat de la Duna utilitzant els seus propis pensaments, i va creant una atmosfera d'inseguretat, tensió i anticipació del perill: «Malgrat tot, hi ha alguna cosa en aquest lloc que no m'agrada. Aquest poble m'és familiar. Pot ser que hi hagués estat durant els mesos que vaig estar vagant tota sola. Recordo ben poca cosa d'aquelles setmanes» (p. 9). «Mirar les flames em transporta a algun lloc de la infància. A una sensació que no m'agrada, però ara no és el moment per pensar-hi» (p. 10). «Però jo no m'hi sento segura. No m'agrada viure en aquesta casa» (p. 11).

Com que està narrada en el moment present, s'utilitzen diverses tècniques per situar el lector i donar-li informació del context passat i present: flashbacks de records, explicacions del passat de la Duna als seus amics i fragments del diari de la mare. Es va dosificant informació per ajudar a construir el passat: «Fugirem d'en Pep, que segur que buscarà venjar-se. Fugirem de la seva colla de bandolers...» (p. 15).

A diferència de la Duna, que té el diari de la seva mare, en Roc construeix el seu passat a partir dels records propis i del que li explica el seu tiet Pep; comença a obrir els ulls quan aconsegueix més informació a partir del diari de la seva mare, cosa que força la confessió d'en Pep.

Els diferents personatges estan construïts en bona part a partir de les seves vivències personals: la Duna, en Roc, la Tana... Cadascun té un passat que, en part, l'ha fet arribar a ser com és i determina la seva visió del món; fins i tot en Pep, el tiet. Hi ha personatges bondadosos, com la Llum, que fan de contrapunt als personatges cruels, com en Pep. Un recurs molt interessant que s'aprecia a l'obra és situar personatges que ja no hi són: els pares de la Duna i en Roc; tot i no aparèixer directament, la seva presència i el seu tarannà es fan notar en tot el llibre, especialment la mare a partir del seu diari personal.

Possibles propostes per a una presentació suggerent de l'obra i la seva mediació:

ABANS

Fer hipòtesis sobre la coberta

Què et suggereix la coberta? Quines pistes et dona?

Descobrir la distopia

Una distopia (o antiutopia) s'entén en literatura com un subgènere dins del gènere de la ciència-ficció, i és l'antònim de la utopia, terme grec que ja va utilitzar Thomas More l'any 1516 a la seva obra *Utopia*; la paraula distopia sembla que va ser un terme encunyat a finals del segle XIX pel polític John Stuart Mill. Saps què és una distopia? N'has llegit alguna? O n'has vist cap en alguna pel·lícula o sèrie? Quins elements creus que tenen en comú les distopies? De quins tipus diries que n'hi ha?

DURANT

Trobem similituds i proposem solucions

Al llarg de la novel·la van apareixent referències al món actual: crisi econòmica, fallida de serveis bàsics i de les empreses, subministraments interromputs... Podeu anar apuntant quines i les vostres prediccions i opinions: pot passar el que s'explica? Com ho evitaríeu?

DESPRÉS

Escriure cartes

Abans de l'aparició del telèfon i internet, la gent s'escrivía cartes i postals. Amb la recent pandèmia global, ja vam poder veure com s'aturava el món i de ben segur vas trobar a faltar els teus amics. Imagina't que no existissin Internet ni els telèfons: tria una persona i escriu-li una carta o una postal explicant-li el que vulguis.

Crea la teva pròpia distopia

Les bones distopies no només ens parlen d'un futur indesitjable; també posen de relleu societats oprimides i ens parlen de poder, injustícia i rebel·lió. És a dir, que proposen formes de millorar un món hipotètic i les seves desigualtats.

Imagina que vius en una distopia: hauràs de tenir clar què ha passat en el teu món distòpic! Un desastre natural, una guerra mundial, una invasió alienígena, una crisi econòmica, un virus mortal resistent als tractaments...

Imagina quin és el col·lectiu oprimat: les persones pobres? Les dones? Les persones que no tenen implants biònics o no utilitzen la intel·ligència artificial? Les persones amb alguna característica física?

Imagina com es rebel·laria aquest col·lectiu i com canviaria la seva realitat perquè no es repetís.

Organitzar-se o morir

La mare de la Duna ens explica com s'organitza la gent per sobreviure: uns mantenen organitzacions horitzontals, sense líders, i cultiven horts comunitaris per obtenir menjar, uns altres s'organitzen en bandes al voltant d'un líder autoritari per robar i saquejar. En qualsevol dels casos, sembla que la gent que s'organitza en grups grans sobreviu més fàcilment que les persones individuals o grups petits que s'aïllen. Comenteu les diferents necessitats que es van trobant la Duna i els seus amics i com us ho faríeu per resoldre-les: menjar? Sostre? Energia? Salut? Cultura? I com estaríeu organitzats per prendre les decisions sobre tots aquests temes?

Preguntes especials

— Observa el títol de la novel·la (i el títol del primer capítol): creus que «gossos salvatges» es refereix només als animals que apareixen al primer capítol o pot fer referència a alguna cosa més? Proposa un títol diferent.

— La novel·la no és gaire extensa i s'encamina de manera força directa a l'acció. Se t'ha fet curta o llarga? Algunes parts se t'han fet més llargues? Per què creus que deu ser?

— T'ha costat distingir la veu narrativa de la Duna i en Roc en cada capítol? En cap, en tots o en alguns?

— Les novel·les solen tenir un «conflicte», un moment clau en la trama que fa que s'iniciï una cadena d'esdeveniments que suposen canvis en els personatges. En quin moment creus que neix el «conflicte»?

— Creus que si la narració hagués estat en tercera persona i no en primera persona l'hauries viscut igual?

— Has identificat on passa la història? Creus que pots aventurar algun lloc? Creus que és un element important o en aquesta novel·la no ho és? Per què?

— T'agradaria haver conegut més les històries d'alguns dels personatges que apareixen? La Tana, la Llum, en Jan...

— Què et sembla el desenllaç? T'has endut alguna sorpresa? L'hauries canviat?